

Formułowanie przepisów o charakterze obligatoryjnym w zakresie czasownika (modalnego) „powinien”

Teza

Przy formułowaniu przepisów o charakterze obligatoryjnym należy unikać czasownika modalnego „powinien”.

Przykład 1

U S T A W A

z dnia 25 lutego 2011 r.

o substancjach chemicznych i ich mieszaninach

(Dz. U. Nr 63, poz. 322)

(wyciąg według stanu prawnego na dzień 10 stycznia 2012 r.)

Art. 8. 1. Informację o naborze na stanowisko Inspektora udostępnia się przez umieszczenie ogłoszenia w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie Biura do spraw Substancji Chemicznych, zwanego dalej „Biurem”, oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Biura i Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Ogłoszenie **powinno zawierać**:

- 1) nazwę i adres Biura;
- 2) określenie stanowiska;
- 3) określenie wymagań związanych ze stanowiskiem, wynikających z przepisów prawa;
- 4) określenie zakresu zadań wykonywanych na stanowisku;
- 5) wskazanie wymaganych dokumentów;
- 6) określenie terminu i miejsca składania dokumentów;
- 7) informację o metodach i technikach naboru.

Przykład 2

U S T A W A
z dnia 20 marca 2009 r.
o bezpieczeństwie imprez masowych
(Dz. U. Nr 62, poz. 504)
(wyciąg według stanu prawnego na dzień 10 stycznia 2012 r.)

Art. 44. 2. Upoważnienie **powinno określać** rodzaje spraw, których może dotyczyć zapytanie.

OBJAŚNIENIE

Mając na względzie wyeliminowanie ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych, dobrą praktykę legislacyjną, orzecznictwo oraz poglądy doktryny przy formułowaniu przepisów o charakterze obligatoryjnym, należy unikać czasownika modalnego „powinien”.

Wyraz „powinien” jest funktorem normotwórczym i w języku prawnym wyraża obowiązek. Zgodnie z zasadami prawa i logiki czasownik (modalny) „powinien” zawarty w aktach normatywnych oznacza „musi”.

Przykład 1

U S T A W A
z dnia 19 sierpnia 2011 r.
o usługach płatniczych
(Dz. U. Nr 199, poz. 1175)
(wyciąg według stanu prawnego na dzień 10 stycznia 2012 r.)

Art. 92. 2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, **zawiera:**

- 1) nazwę państwa członkowskiego, na terytorium którego krajowa instytucja płatnicza zamierza świadczyć usługi płatnicze przez oddział lub za pośrednictwem agenta;
- 2) nazwę (firmę) i siedzibę i adres krajowej instytucji płatniczej;
- 3) nazwę (firmę) i adres oddziału lub imię i nazwisko albo nazwę (firmę) agenta oraz siedzibę i adres albo miejsce zamieszkania i adres oraz adres głównego miejsca wykonywania działalności;
- 4) opis struktury organizacyjnej oddziału;

- 5) opis mechanizmów kontroli wewnętrznej związanych z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu;
- 6) imiona i nazwiska osób odpowiedzialnych za zarządzanie oddziałem lub działalnością agenta;
- 7) wykaz usług płatniczych, które krajowa instytucja płatnicza zamierza świadczyć na terytorium państwa członkowskiego, o którym mowa w pkt 1, odpowiednio przez oddział lub za pośrednictwem agenta.

Przykład 2

U S T A W A
z dnia 29 sierpnia 1997 r.
Prawo bankowe
(Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.)
(wyciąg według stanu prawnego na dzień 10 stycznia 2012 r.)

Art. 105. 4a¹. Udostępnianie danych na podstawie ust. 4a może nastąpić, jeżeli wierzyciel występujący o udostępnienie tych danych uzyskał pisemne upoważnienie osoby, której dotyczą te dane. Upoważnienie **określa** zakres danych przeznaczonych do udostępnienia.¹⁾

Opracował **Wojciech Paluch**
Legislator w Biurze Legislacyjnym Kancelarii Sejmu

¹⁾ Artykuł dodany przez art. 53 pkt 2 ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Dz. U. Nr 81, poz. 530).